№ 99 (884)
ЈУԈ
20 лун
1938 во

Став странајасса проԉетаріјјас, ӧтувтчӧј!

КОМІ КОМСОМОԈЕЦ

Гаԅет леԃӧны
ВЛКСМ
Комі Обком
ԁа Сыктывкарса
Горком

ТАЛУН ВОԌԌӦ ТОМ НЫВБАБАЈАСЛӦН РЕСПУБԈІКАНСКӦЈ СЈЕЗԀ

КОМСОМОЛЛӦН ЗЕВ ВАЖНӦЈ МОГ

Талун воԍԍӧ том нывбабајаслӧн мӧԁ республіканскӧј сјезԁ. Сјезԁ вылӧ воӧны Комі АССР-са ужалыԍ јӧзлӧн меԃбур нывјасыс—стахановкајас, учіԏеԉніцајас, агрономјас, врачјас ԁа мукӧԁ том специаԉісткајас.

Најӧ чукӧртчӧны сещӧм каԁӧ, кор вӧвлытӧма кыптіс поԉіԏіческӧј акԏівноԍтыс сӧветскӧј томјӧзлӧн, міјан рӧԃінаса том нывбабајаслӧн. І СССР-са Верховнӧј Сӧветӧ бӧрјыԍӧмјас куԅа ізбіраԏеԉнӧј кампаԋіје ԃырјі, і РСФСР-са ԁа Комі АССР-са Верховнӧј Сӧветјасӧ бӧрјыԍӧмјас ԃырјі ԍурсјасӧн том нывбабајас ужалісны агітаторјасӧн, пропаганԃістјасӧн, беԍеԁчікјасӧн, гаԅет лыԃԃыԍјасӧн, окружнӧј ԁа участковӧј ізбіраԏеԉнӧј коміԍԍіјајасса шԉенјасӧн ԁа ԁӧвереннӧјјасӧн. На пӧвсыԍ унаӧн ԃелӧ вылын оправԁајтісны парԏіјалыԍ зев ыжыԁ ԁӧверіјесӧ.

Комі народлӧн ізбраннікјас пӧвсын—Комі АССР Верховнӧј Сӧветса ԃепутатјас пӧвсын ужалыԍ јӧзлӧн меԁԍа ԁостојнӧј нывјасыс—19 морт. На лыԃын 10 комсомолка ԁа 2 том нывка.

Тајӧ лыԁпасјасыс віԍталӧны сы јылыԍ, кущӧма быԃмісны сӧветскӧј власт сушшествујтан војас чӧжӧн комі ужалыԍ нывбабајас. Најӧ, коԁјас важӧн ез лыԍтлыны ԁумајтны веԍіг велӧԃчӧм јылыԍ, вӧлісны ԋеграмотнӧј, бесправнӧј, нарԏітӧм рабыԋајасӧн, ӧні кыптісны госуԁарственнӧј ԃејаԏеԉніцајасӧ, коԁјас ԋекымын лун мыԍԏі чукӧртчасны решајтны госуԁарственнӧј ԃелӧјас. Збыԉыԍ, вермісӧмӧј ужалыԍ нывбаба важӧн мӧвпавны госуԁарствоӧн управԉајтӧм јылыԍ? Ез! Сіјӧ ез лыԍт веԍіг мӧвпавны морт нога олӧм јылыԍ. А ӧні большевістскӧј парԏіјаӧн ԁа сӧветскӧј правіԏеԉствоӧн нывбабалы ԍетӧма равнӧј право мужчінакӧԁ уж вылӧ, шојччӧм вылӧ, образоваԋіје вылӧ. І тајӧ правојассӧ сылыԍ віԇӧ Сталінскӧј Конԍԏітуција. Міјан парԏіја ԁа правіԏеԉство быԃлун тӧжԁыԍӧны сӧветскӧј нывбаба вӧсна, сылӧн олӧм ԁа быԁмӧм вӧсна.

Том нывбабајасӧс коммуԋіԍԏіческӧја воспітајтӧм—зев важнӧј мог Ԉеԋінско-Сталінскӧј комсомоллӧн.

Ԉеԋінскӧј комсомол ԁолжен ԁугԁывтӧг тӧжԁыԍны том нывбабајаслӧн велӧԁчӧм вӧсна. Котыртны налыԍ поԉіԏіческӧј велӧԁчӧм, нуӧԃавлыны накӧԁ торја собраԋіјејас поԉіԏіческӧј ԁа најӧ ужкӧԁ ԁа олӧмкӧԁ јітчӧм вопросјас куԅа. Тајӧ ужыс торја колана колхозјасын. Ӧԁ міјан республікаын сӧмын віԇму овмӧсын ужалӧны 1.863 том нывбаба, на пӧвсын 277 комсомолка. Тракторісткајасӧн, шоферјасӧн, колхозса щӧтовоԁјасӧн, брігаԃірјасӧн, МТФ-јасса јуралыԍјасӧн, комбајԋерјасӧн, агрономјасӧн, зооԏехԋікјасӧн ԁа сіԇ воԇӧ ужалӧны 266 комсомолка. Тајӧ зев ыжыԁ арміја, і накӧԁ ԁолжен лоны быԁлунја уж.

Кущӧма-жӧ пӧртӧны олӧмӧ міјан комсомоԉскӧј організацијајас том нывбабајас пӧвсын ужалӧм јылыԍ ВЛКСМ ЦК-лыԍ ԋеӧтчыԁја інԁӧԁјассӧ?

Колӧ вескыԃа віԍтавны, мыј омӧԉа, ԋекытчӧ шогмытӧма. Рајкомјас ԁа ачыс ВЛКСМ обком бӧрја кык во чӧжӧн ԋӧԏі ез заԋімајтчыны тајӧ вопроснас. Ез сувтӧԁлыны асланыс бјуројас вылын том нывбабајас пӧвсын ужалӧм јылыԍ ԋі ӧԏі вопрос. Сіԇ, напрімер, Сыктывкарса горком ез вӧчлы ԋіӧԏі собраԋіје том нывбабајас пӧвсын, ез котырт налы ԋіӧԏі кружок. Том нывбабајаслӧн первој сјезԁ, коԁі муніс 1936 воын, чорыԃа крітікујтіс комсомоԉскӧј веԍкӧԁлыԍјасӧс омӧԉ ужыԍ ԁа ԍетліс практіческӧј преԁложеԋіјејас, но рајкомолјас ԁа меԁвоԇ обкомол сіјӧ преԁложеԋіјејассӧ боԍтісны тӧԁ вылӧ ԁа... вурыштісны ԃелӧӧ.

І сӧмын тајӧн поԅӧ објаԍԋајтны нывбабајас ԁа нывкајас ԁінӧ ԋе јорт нога отношеԋіјелыԍ імеітчыԍ фактјас, кор веԍіг комсомоԉецјас ԁа торја акԏівістјас нарушајтӧны сӧветскӧј мораԉ ԁа сӧветскӧј законјас, коԁјас віԇӧны правојассӧ нывбабајаслыԍ.

Том нывбабајас пӧвсын омӧԉ уж јылыԍ віԍталӧны і тащӧм лыԁпасјас, кор 559 первічнӧј комсомоԉскӧј організацијаса ԍекретарыԍ сӧмын 77 морт нывкајас.

Комсомоԉскӧј організацијајаслӧн ԁа меԁвоԇ обкомоллӧн мог—решіԏеԉнӧ помавны том нывбабајас пӧвсын уж ԁонјавтӧмкӧԁ ԁа большевістскӧја боԍтчыны воспітывајтны том нывбабајасыԍ јӧзӧс, коԁјас помӧԇ преԁанӧԍ Ԉеԋін — Сталін парԏіјалы, оз повны ԍӧкыԃлунјасыԍ ԁа ԁаԍӧԍ ԍетны став вынјассӧ, а ковмас-кӧ, і олӧмныԍӧ врагјаскӧԁ тышын, міјан раԃејтана рӧԃіна вӧсна, воспітывајтны сещӧмјасӧс, кущӧмӧԍ отважнӧј сталінскӧј соколјас—героіческӧј сӧветскӧј лӧтчіцајас—Поԉіна Осіпенко, Вера Ломако ԁа Маріна Раскова, коԁјаслӧн поԁвігыс вооԁушевԉајтӧ сӧветскӧј нывбабајасӧс мужествоӧ ԁа геројствоӧ.

Лунја норма кута тыртны 200 прӧчент вылӧ

Кор ме лыԃԃі Сталін јорт ԋіма Автозавоԁса том стахановецјаслыԍ ԁа специаԉістјаслыԍ став сӧветскӧј томјӧз ԁінӧ шыӧԃчӧм, менам ԍӧлӧмӧј тыріс біапӧԍ кӧсјӧмӧн ужавны нӧшта бурҗыка, меԁым јонміс ԁа ԇорԇаліс менам шуԁа соціаԉістіческӧј рӧԃіна, меԁым нӧшта міча ԁа шуԁа вӧлі міјан том олӧмным.

Сталін јорт ԋіма Автозавоԁса томјӧз гіжӧны: „Міјан странаын пӧртсӧ олӧмӧ зонјаслӧн ԁа нывјаслӧн меԁԍа ԍмел мечтајасыс".

Мыјԁа шуԁыс, мыјԁа горԁоԍтыс тајӧ кывјасас! Таԇі шуӧны оз сӧмын Автозавоԁса том рабочӧјјас, таԇі віԍталӧны став сӧветскӧј странаса ужалыԍ јӧз. Вот мыј вӧсна мі раԃејтам асԍыным шуԁа рӧԃінаӧс, асԍыным том олӧмнымӧс.

Ме—комсомоԉец-стахановец. Ужала Сыктывкарса ԏіпографіјаын наборшщікӧн Лунја норма тырта 170 прӧчент вылӧ.

Ԉеԋінскӧј комсомоллы 20 во тыріг кежлӧ ме аслам ужын кӧсја шеԁӧԃны нӧшта гырыԍ произвоԁственнӧј вермӧмјас. Меԁбур пӧԁаркіӧн менам лоас 200 прӧчент вылӧ произвоԁственнӧј нормајас тыртӧм. Ме сіԇ-жӧ кӧсјыԍа участвујтны обшщественнӧј олӧмын. Аслам цехын ме кута нуӧԃны регуԉарнӧја гаԅет лыԃԃӧмјас.

Менӧ быԁтіс ԁа воспітајтіс комсомол. І ме пукта став вынӧс ԁа кужанлунӧс меԃым менам пӧԁарок вӧлі ԁостојнӧј пӧԁарокӧн Ԉеԋінскӧј комсомоллы 20 во тыріг кежлӧ.

Јуркін Аԉексеј,
Сыктывкарса ԏіпографіјаыԍ наборшщік, комсомоԉец.

Боԍтчісны гӧрны 300 га

Гамса (Јемԁін рајон) МТС-ын ужалыԍ том трактористјас Щепеԏев Павел Ԋіколајевіч ԁа Фролов Ԉеоԋіԁ Міхајловіч асԍыныс лунја нормајассӧ быԃлун тыртӧны 105—120 прӧчент вылӧ.

Щепеԏев јорт јуԉ 15-ӧԁ лун кежлӧ ХТЗ тракторӧн гӧріс 135,26 гектар, ԍезоннӧј нормасӧ тыртіс 90,2 прӧчент вылӧ; Фролов Ԉеоԋіԁ гӧріс 108,75 гектар, ԍезоннӧј нормасӧ тыртіс 73 прӧчент вылӧ.

Ӧні Щепеԏев ԁа Фролов јортјас ԍетісны шыӧԃчӧм ԉеԋінскӧј комсомол раԁјасӧ пырӧм јылыԍ.

Тајӧ јортјасыс ԉеԋінскӧј комсомоллы славнӧј 20 во тыріг кежлӧ рӧԃіна-мамлы ԁаԍтӧны пӧԁаркі: ХТЗ тракторӧн ԍезон чӧжӧн гӧрны 300 гектар.

В. Каракчіјев.

ВЛКСМ-лы XX во

ПОЧОТ ԀӦСКА

Орԁјыԍӧмын меԁԍа замечаԏеԉнӧјыс лоӧ сыын, мыј сіјӧ вӧчӧ уж вылӧ јӧз віԇӧԁласјасын вужвыјӧныс путкыԉтӧм, ӧԁ сіјӧ пӧртӧ уж зазорнӧј ԁа ԍӧкыԁ бремјаыԍ, кущӧмӧн сіјӧ лыԁԁыԍԍыліс војԁӧр, ЧЕԌТ ԃелӧӧ, СЛАВА ԃелӧӧ, ԀОБԈЕԌТ ԁа ГЕРОЈСТВО ԃелӧӧ.

СТАԈІН.

ԀУБԈЕԊԊІКОВА Пелагіја Аԉексејевна—выԁвіԋітӧма Шојнатыса ВЛКСМ рајкомӧн. Ужалӧ Боровскӧј начаԉнӧј школаса велӧԃыԍӧн. 1937-38-ӧԁ велӧԁан воын ԁобітчіс велӧԁӧмын отԉічнӧј показаԏеԉјас—97, 3 прӧчент успевајемоԍт. Комсомолка. Акԏівнӧј обшщественԋіца. Комі АССР Верховнӧј Сӧветса ԃепутат.

ԄУԄЕВ Ԍемен Міхајловіч—выԁвіԋітӧма Шојнатыса ВЛКСМ рајкомӧн. Ужалӧ тракторістӧн Шојнатыса МТС-ын. Боԍтіс кӧсјыԍӧм ԍезонын выработајтны 600 га, јуԉ 4-ӧԁ лунӧԇ гӧріс 300 га, економітіс 753 кілограм, гор'учеј.

БАЖУКОВ Міхаіл Прокопјевіч — выԁвіԋітӧма Мылԁінса ВЛКСМ рајкомӧн. Тӧвнас вӧрзаготовка вылын пыр тыртліс нормасӧ соԁтӧԁӧн. Ӧні ужалӧ Когыԉса запаԋын. Лунја норма пурјаԍан ужјас вылын тыртӧ 140—145 прӧчент вылӧ. Пурјаліс ставсӧ 800 кубометр. Боԍтіс кӧсјыԍӧм пурјавны 1000 кубометр. Комсомоԉскӧј організацијаса ԍекретар.

СССР-са Верховнӧј Сӧвет Преԅіԃіумлӧн указ

„Москва" самоԉотлыԍ екіпаж награԃітӧм јылыԍ

Москва—Влаԃівосток маршрут куԅа пукԍывтӧг героіческӧја ылӧ лебԅӧм олӧмӧ пӧртӧмыԍ ԁа сы ԁырјі петкӧԃлӧм ыжыԁ мужествоыԍ ԁа маԍԏерствоыԍ

1. Прісвоітны Сӧветскӧј Сојузса геројлыԍ званіје ԁа ԍетны Ԉеԋін орԃен, „Сӧветскӧј Сојузса герој званіје јылыԍ положеԋіје" ԍерԏі,

Влаԃімір Констанԏіновіч Коккінакі јортлы—„Москва" самоԉот екіпажса команԃірлы,

Аԉексанԁр Матвејевіч Бр'анԃінскіј јортлы—„Москва„ самоԉотса штурманлы.

2. Ԍетны јеԃіновременнӧј ԃеԋежнӧј награԁа лебԅӧмын участԋікјаслы—В. К. Коккінакі ԁа А. М. Бр'анԃінскіј јортјаслы 25 ԍурс шајтӧн.

СССР Верховнӧј Сӧвет Преԅіԁіумса Преԁԍеԁаԏел—М. КАԈІԊІН.

СССР Верховнӧј Сӧвет Преԅіԁіумса Ԍекретар—А. ГОРКІН.

Москва, Кремԉ.
1938 во јуԉ 17-ӧԁ лун.

Комі АССР-са Верховнӧј Сӧветлыԍ первој ԍеԍԍіја чукӧртӧм јылыԍ

Комі АССР Ісполкомса преԅіԃіумлӧн 1938 во јуԉ 17-ӧԁ лунԍа шуӧм

Комі АССР Ісполкомлӧн преԅіԃіум Комі АССР-са Конԍԏітуцијалӧн 36-ӧԁ статԏа поԁув вылын **шуӧ:**

Чукӧртны Комі Автономнӧј Сӧветскӧј Соціаԉістіческӧј Республікаса Верховнӧј Сӧветлыԍ первој ԍеԍԍіја 1938 воԍа јуԉ 26-ӧԁ лунӧ Сыктывкарын.

Комі АССР Ісполкомса преԁԍеԁаԏеԉӧԍ вежыԍ МЕԈЕХІН.

Комі АССР Ісполкомса ԍекретарлыԍ објазанноԍтјас нуӧԁыԍ ФІԈІППОВ.

РСФСР-са ВЕРХОВНӦЈ СӦВЕТЛӦН ПЕРВОЈ ԌЕԌԌІЈА

РСФСР-са первој созыва Верховнӧј Сӧвет первој ԍессијалӧн 1938 во јуԉ 16-ӧd лунса заседаԋіје јылыс інформационнӧј јуӧртӧм

Јуԉ 16-ӧd лунӧ 6 час рытын, РСФСР-са Верховнӧј Сӧветлӧн заседаԋіје залын, Кремлын, вӧлі РСФСР-са первој созыва Верховнӧј Сӧвет медвоԅԅа ԍессијалӧн мӧd заседаԋіје.

Предсеdаԏеԉствујтӧ РСФСР Верховнӧј Сӧветса предсеdаԏеԉ ԃепутат **Жданов** јорт. Первој вопросӧн віdлавсӧ РСФСР-са Верховнӧј Сӧвет ԍессија сорԋітанторјыс мӧd пункт —РСФСР Верховнӧј Сӧветса постојаннӧј коміԍԍијајас јылыс.

Тамбовскӧј, Свердловскӧј, Кіровскӧј, Смоԉенскӧј da Московскӧј областјасса, Татарскӧј da Dагестанскӧј автономнӧј сӧветскӧј соціаԉіԏіческӧј республікајасса ԃепутатјас группа німсаԋ ԃепутат Г. П. Сілкін сетіс предложеԋіје Законоdаԏеԉнӧј предположеԋіјејаслыс коміԍԍија лӧсӧdӧм јылыс.

Верховнӧј Сӧвет вынсӧdӧ Законоdаԏеԉнӧј предположеԋіјејас коміԍԍијалыс состав 11 мортыс.

Коміԍԍија составӧ бӧрјысӧны:

1. Коміԍԍијаса предсеdаԏеԉ—**Іван Ԏереԋԏјевіч Голаков**—Смоԉенскӧј областса Сухіԋіческӧј округсаԋ ԃепутат.

Коміԍԍијаса шԉенјас:

2. **Александр Іоганԋесовіч Гекман**—Ԋемцев-Поволжје АССР-са Баԉцерскӧј округсаԋ ԃепутат,
3. **Зоја Анаԋјевна Андрејева**—Чувашскӧј АССР-са Цівільскӧј округсаԋ ԃепутат.
4. **Іван Корԋејевіч Сеdін**—Тамбовскӧј областса Каменскӧј округсаԋ ԃепутат,
5. **Марк Васіԉјевіч Горбачев**—Кареԉскӧј АССР-са Пріоԋежскӧј округсаԋ ԃепутат,
6. **Абдул Dжеԉіԉ Хајруллa Ментаріјев**—Крымскӧј АССР-са Dжанкојскӧј округсаԋ ԃепутат,
7. **Клавdіја Андрејевна Ԅіміна**—Ԉеԋінградса Смоԉнінскӧј округсаԋ ԃепутат,
8. **Міхаіл Петровіч Жерев**—Москваса Ԉеԋінградскӧј округсаԋ ԃепутат,
9. **Галіја Гіԉаԏевна Ізмајлова**—Татарскӧј АССР-са Буінскӧј округсаԋ ԃепутат,
10. **Влаԃімір Аԉександровіч Јершов**—Красноdарскӧј крајса Севернӧј округсаԋ ԃепутат,
11. **Матвеј Федоровіч Шкір‘атов** — Тулскӧј областса Тулскӧј сіктса округсаԋ ԃепутат.

РСФСР-са Верховнӧј Сӧвет прімітӧ РСФСР Верховнӧј Сӧветса Бјуджетнӧј коміԍԍија лӧсӧdӧм јылыс предложеԋіје, коdӧс сетӧ ԃепутат **d. І. Антонов** Чеԉабінскӧј, Свердловскӧј da Новосібірскӧј областјасса, Dаԉне-Восточнӧј крајса, Чечено-Інгушскӧј da Калмыцкӧј автономнӧј сӧветскӧј соціаԉіԏіческӧј республікајасса ԃепутатјас группа німсаԋ.

Бјуджетнӧј коміԍԍија бӧрјысӧ 13 мортыс.

1. Коміԍԍијаса предсеdаԏеԉ **Іван Алексејевіч Власов**—Тулскӧј областса Веԋевскӧј округсаԋ ԃепутат,

Коміԍԍијаса шԉенјас:

2. **Пелагеја Івановна Иванова**—Удмуртскӧј АССР-са Баԉеԅінскӧј округсаԋ ԃепутат.
3. **Купріјанов Іван Ԋіколајевіч**—Морdовскӧј АССР-са Аташевскӧј округсаԋ ԃепутат.
4. **Ібрагімов Рахім Кірејевіч**—Башкірскӧј АССР-са Меԉеузовскӧј округсаԋ ԃепутат.
5. **Магометов Dжамалутdін Махмуdовіч**—Dагестанскӧј АССР-са Ԉевашінскӧј округсаԋ ԃепутат.
6. **Староторжскіј Александр Павловіч**—Каԉіԋінскӧј областса Бологовскӧј округсаԋ ԃепутат.
7. **Јефремов Аԉександр Іларіоновіч**—Москва карса Уԉјановскӧј округсаԋ ԃепутат.
8. **Жіԉцов Ԋіколај Васіԉјевіч**—Ԉеԋінградскӧј областса Лужскӧј округсаԋ.
9. **Груԅдев Іван Міхајловіч**—Кіровскӧј областса Уржумскӧј округсаԋ ԃепутат.
10. **Філіппов Аркаԃіј Аԉександровіч** — Іркутскӧј областса Іркутскӧј-Кіровскӧј округсаԋ ԃепутат.
11. **Жураԉев Ԋіколај Ԋіколајевіч**—Кујбышевскӧј областса Карсунскӧј округсаԋ ԃепутат.
12. **Семенов Федор Кіріллович**—Свердловскӧј областса Асбестовскӧј округсаԋ ԃепутат.
13. **Сарычева Марија Васіԉјевна**—Московскӧј областса Загорскӧј округсаԋ ԃепутат.

Верховнӧј Сӧвет вужӧ сорԋітанторлыс којмӧd пункт віdлалӧмӧ—РСФСР-са Конԏітуцијалӧн өткымын статјајасӧ вежӧмјас da соdтӧdјас пыртӧм јылыс.

Сорԋітанторјаслӧн којмӧd пункт куԅа dокладӧн выступітіс ԃепутат **І. С. Хохлов** јорт.

Dоклад куԅа сорԋітісны ԃепутатјас **Бојцов В. І.** (Орловскӧј областса Почеловецскӧј округ), **Філіппов А. А.** (Іркутскӧј областса Іркутскӧј-Кіровскӧј округ), **Овчінԋіков Г. І.** (Вологоdскӧј областса Харовскӧј округ), **Јершов В. А.** (Краснодарскӧј крајса Севернӧј округ).

Сорнијас помасӧм бӧрын РСФСР-са Верховнӧј Сӧвет вужӧ вӧзӧм вежӧмјас da соdтӧdјас постаԏеԋӧ лыdӧмӧ da гӧлӧсујтӧм.

РСФСР-са Верховнӧј Сӧвет прімітӧ тащӧм шуӧм РСФСР-са Конԏітуцијалӧн (Основнӧј законлӧн) өткымын статјајасӧ вежӧмјас da соdтӧмјас пыртӧм јылыс:

РСФСР-са Конԏітуцијалыс (Основнӧј законлыс) 14, 47, 54, 69, 92, 93, 96, da 99 статјајас вежлалӧм da соdталӧм јылыс

Россіјскӧј Сӧветскӧј Феdераԏівнӧј Соціаԉіԏіческӧј Республікалӧн Верховнӧј Сӧвет шуӧ:

1) Россіјскӧј Сӧветскӧј Феdераԏівнӧј Соціаԉіԏіческӧј Республіка составын тащӧм крајјас: Алтајскӧј da Краснodарскӧј da областјас: Архангеԉскӧј, Вологоdскӧј, Іркутскӧј, Новосібірскӧј, Орловскӧј, Ростовскӧј, Р‘азанскӧј, Смоԉенскӧј, Тамбовскӧј, Тулскӧј, Чітінскӧј образујтӧм јылыс СССР-са Конԏітуцијалӧн 22-ӧd статја вежӧмкӧd da соdтӧмкӧd лӧсалӧмӧн, а сіԅ-жӧ Мурманскӧј област образујтӧм јылыс СССР-са Верховнӧј Сӧвет преԅіԃіум указкӧd лӧсалӧмӧн,—РСФСР-са Конԏітуцијалӧн 14-ӧd статја гіжны тащӧм ногӧн:

„14-ӧd статја. Россіјскӧј Сӧветскӧј Феdераԏівнӧј Соціаԉіԏіческӧј Республіка состоітӧ крајјасыс: Алтајскӧј, Dаԉне-Восточнӧј, Краснodарскӧј, Краснојарскӧј, Орджоԋікіdзевскӧј; областјасыс: Архангеԉскӧј, Вологоdскӧј, Вороԋежскӧј, Гор‘ковскӧј, Івановскӧј, Іркутскӧј, Каԉіԋінскӧј, Кіровскӧј, Кујбышевскӧј, Курскӧј, Ԉеԋінградскӧј, Московскӧј, Мурманскӧј, Новосібірскӧј, Омскӧј, Оренбургскӧј, Орловскӧј, Ростовскӧј, Р‘азанскӧј, Саратовскӧј, Свердловскӧј Смоԉенскӧј, Сталінградскӧј, Тамбовскӧј, Тулскӧј, Чеԉабінскӧј, Чітінскӧј, Јарославскӧј; автономнӧј сӧветскӧј соціаԉіԏіческӧј республікајасыс: Татарскӧј, Башкірскӧј, Бур‘ат-Монголскӧј, Dагестанскӧј, Кабарdіно-Балкарскӧј, Калмыцкӧј, Кареԉскӧј, Комі, Крымскӧј, Маріјскӧј, Морdовскӧј, Ԋемцев Поволжја, Северо-Осеԏінскӧј, Удмуртскӧј, Чечено-Інгушскӧј, Јакутскӧј, da автономнӧј областјасыс: Аdыгејскӧј, Јевређскӧј, Карачајевскӧј, Ојротскӧј, Хакасскӧј, Черкесскӧј“.

2) СССР-са Конԏітуцијалыс 70, 77 da 83 статјајас вежсӧмкӧd лӧсалӧмӧн, —пыртны вежӧмјас РСФСР-са Конԏітуцијалӧн тащӧм статјајасӧ: 47-ӧd статјаын „пыщкӧсса вузасӧм“ кывјас вежны „вузасӧм“ кывјӧн; „СССР-са заготовкајас комітетса уполномоченнӧј“ кывјас бырӧdны; 54, 92, 96 da 99 статјајасын „пыщкӧсса вузасӧм“ кывјас вежны „вузасӧм“ кывјӧн; 69-ӧd статјаын „пыщкӧсса вузасӧм“ кывјас вежны „вузасӧм“ кывјӧн da „заготовкајас комітетса уполномоченнӧј“ кывјас вежны „СССР-са заготовкајас куԅа нароdнӧј коміссаріатлӧн уполномоченнӧј“ кывјасӧн; 93-ӧd статјаын „заготовкајас комітет назначајтӧ ужалыс јӧзлӧн ԃепутатјас крајевӧј (областнӧј) сӧветјас бердын асыс уполномоченнӧјјасӧс“ кывјас бырӧdны.

Та вылын РСФСР-са Верховнӧј Сӧвет первој ԍессијалӧн мӧd заседаԋіје тупкысӧ.

Зајомлӧн успех

Вӧвлытӧм успехӧн вылӧ зајом полԅујтӧ Dагестанскӧј АССР-ын. Јуԉ 13-ӧd лун кежлӧ тані зајом реаԉізујтӧма 13.600 сурс шајт dон. Тајӧ 2.400 сурс шајт вылӧ унжык колӧм восаыс.

Шојччан лунӧ

Јуԉ 18-ӧd лун. Шонdіыс вескыdа сотӧ.

Ме, јортјаскӧd, мӧdӧdчі Сыктыв ју берӧг пӧлӧн.

Пԉаж вылын кујлӧны гырыс јӧз. Најӧ трусікаӧс: коdыс віжа, коdыс сӧdа, коdыс лӧза. Вайн купајтчысјас dурӧны мӧdа-мӧdныскӧd: резсӧны, тојласӧны. Тајӧ гырысјас. Сен-жӧ і посніdжыкјас. Коdыс купајтчӧ, коdыс лыа вылӧ водӧма кымынӧн da шонdі воԅын пӧжӧ мышсӧ—загорајтӧ. А купајтчысјас dорын матігӧн ветлӧdлӧ пыжа морт—тајӧ осводлӧн ԃежурнӧј. Ставыс бур.

Мӧdӧdчім увлаԋ. Пԉажсаԋ улынжык сіԅ-жӧ купајтчӧны da кујлӧны. І кытчӧ суԅӧ сінмыd—гӧгӧр јӧз: купајтчысјас, шојтчысјас. Сӧмын тані спасаԏеԉнӧј пыж абу.

Воім межрајбаза сајӧ. Тані-нін ԅік челаԃ. І кор накӧd сорԋітан, ԅік dівӧыd кутӧ. На пӧвсыс унжыкыс начаԉнӧј da ԋепоԉнӧј среdнеј школајасын велӧdчысјас, а емӧс і ічӧтжык арлыdа челаԃ, коdјас велӧdчыны кутасны таво лібӧ локтан во.

Матыстчім бі пур dорӧ. Сені пукалӧны вітӧ-квајт ԃетіна.

— Мыј-нӧ тіјанӧс шонdі жарыс оз шонты аԉі мыј?—јуалім пукалысјаслыс.

— Кыԅі оз, шонтӧ, нӧшта зев јона,—вочавіԅісны најӧ.

— А мыјла-нӧ біасіныd?
— Шонтысам...

Выыс петіс ічӧтік ԃетіна. Сіјӧ терыба котӧртіс бі dорӧ da кымынӧн шлапкысіс-воdіс. Сылӧн піԋјасыс саркӧdчісны, парјасыс лӧзӧdӧмаӧс.

Мі гӧгӧрвоім іԏінасӧ.
— Тенаd кыԅі овиd?
— Міхајлов Јуріјӧн шуӧны.
— Велӧdчыс?
— Таво помалі 5-ӧd класс.
— Піоԋер?
— Абу.
— Кымыныс луннас купајтчывлан?

Тајӧ јуалӧм вылӧ вочакыв віԅны окотітісјас сурісны унаӧн.

— Војdӧрлун купајтчі ԋоԉыс, тӧрыт—ԍіԅімыс, талун — dасӧтіыс, — ошјысӧмӧн вочавіԅіс Јуріј Міхајлов.

— Ме талун купајтчі dаскыкыс da нӧшта кыкысӧ уԃіта-на,—горdостӧн јуӧртіс піонер Міхајлов Волоԃа.

І кымын мортлыс егӧ јуалӧј, быdӧн вісталісны таԅі.

— А коdкӧ-нӧ тіјанкӧd заніматчӧ оз?
— Ԋекоd оз.

І тајӧ збыԉ. Кӧт кущӧм лунӧ ен леччыв, ваdор пӧлӧн тырыс челаԃ. Најӧ лунлун ваdорыс оз і кајлыны. Мыј налы вӧчны тащӧм міча da гажа лунӧ, кор вылаыс da ваыс быdӧнӧс кыскӧ ас dінас? Најӧ лагерӧ ез вескавны.

Рытлаԋыс, кор шонdіыс ноӧріс увлаԋ da ваdор бердорын шочмісны купајтчысјас, мі кајім сіктӧ. Вітӧd ԃесата, Іӡкар грезd. Уԉіча куԅа котралӧны сіјӧкорӧd ԃетіна, коdјас „рекордноӧ“ лыdпасјас сетісны купајтчӧмын. Кык автомобіԉ моdеԉ вылӧ пуксӧмаӧс кыкӧн da уԉіч куԅа ветӧdлӧны өтарӧ-мӧdарӧ. Мукӧdјасыс віԅӧdӧны.

Воԅынжык сарај пос вылӧ пуксӧмаӧс кык ԃетіна. Өтіыс кіас кутӧ часі, мӧdыс віԅӧdӧ туј вомӧн пуктӧм пощ вылӧ. Тані „старт“.

— Раз, dва, трі!—горӧdіс часі кутыс морт da кінас мыј ебӧсыс өвтыштіс.

Пощ пӧлӧн копыртчӧм ԃетінајас ускӧdчісны котӧртны.

Котӧртысјаслы „dістанціјаыс“ абу ылын: кыԅ пощӧс праслӧ кост өтарӧ da сы мында-жӧ мӧdарӧ. Коdі медвоԅын воас „фіԋіш“ dорӧ?

Омӧԉ-ӧ тајӧ? Абу. Тајӧ зев бур тор. Но омӧԉыс сыын, мыј тајӧ челаԃыскӧd ԋекоd оз ужав, а најӧ кӧсјӧны ворсны, гажӧdчыны, тыр гажӧн коԉлавны гожса каԋікулјас.

Мӧвпыштлісны-ӧ та јылыс Сыктывкарса горкомол da Гороно? А тащӧм челаԃыс карыс da кар гӧгӧрса сіктјасыс сурасны сојасӧн. Каd, важӧн-нін каd тащӧм безобраԅіјеыслы пуктыны пом.

А. Габов.

Агітатор Ԋесԏерова

Таԋа Ԋесԏерова быԁміс гӧԉ кресԏанскӧј ԍемјаын. Баԏ-мам гӧԉлун вӧснаыс ез вермы сіјӧ велӧԁчыны. Сӧмын кор сылӧн овмӧсыс лоіс колхозын том колхозԋіца воԅын лоіс паԍкыԁ туј велӧԁчӧмӧ.

Ԋесԏерова јорт пыріс велӧԁчыны тракторістјаслӧн курсјас вылӧ. Помаліс сіјӧс бура ԁа сы бӧрын кутіс ужавны тракторісткаӧн Кӧрткерӧсса МТС-ын.

Шуԁа ԁа гажа лоіс олӧмыс тракторісткалӧн. Пыр јонжыка овлаԃевајтіс сіјӧ аслас ԏехԋікаӧн, пыр ыжыԁжыкӧс бостіс ужԁон. Торјӧн сылӧн вӧлі јона тӧԁчана 1937-ӧԁ во. Пӧшԏі ар быԁ сіјӧ ужаліс молоԏілка берԁын. 18 шајт ԍӧмӧн ԁа 6 кілограмм ԋаԋ,—тајӧ вӧлі сылӧн шӧркоԃ лунја ужԁон. Ӧԏі луннас вартлывліс 11 тоннаӧԅ. 400 тонна сіјӧ вартіс ӧԏі арӧн.

Ӧні Ԋесԏерова јорт велӧԃчӧ тракторнӧј брігаԁаса брігаԃірӧ віԅму механԋізаціја каԁрјас гӧтӧвітан респубԉіканскӧј курсјас вылын.

Комнатаын, кӧні олӧ Ԋесԏерова јорт, олӧны ԁас гӧгӧр том нывка.

Ӧтчыԁ заԋаԏіје помаԍӧм бӧрын, Ԋесԏерова јорт вајіс краснӧј уголокыԍ гаԅет ԁа кутіс сіјӧс лыԃԃыны аслас пӧԁругајаслы. Лыԃԃӧмыс воіс ԍӧлӧм вылас том нывкајаслы. Мӧԁ лунӧ сіјӧ бара лыԃԃіс гаԅетыԍ уна выԉ торјас јылыԍ.

Заԋаԏіјејас помаԍӧм бӧрын быԁ рыт тајӧ комнатаас поԅӧ вӧлі аԅԅыны беԍеԁа мунӧм. Таԋалӧн пӧԁругајас ӧтчыԁ корісны сіјӧс вајны інԏереснӧј кԋіга. Ԃыр ԁумајтіс Таԋа кущӧм кԋіга вајны. Ветліс бібԉіоԏекаӧ. Сылы інԁісны Ԋік. Островскіјлыԍ кԋіга—„Кыԅі каԉітчіс стаԉ“.

Пӧԁругајаскӧԁ первој рытӧ лыԃԃіс кујім ԉістбок. Мӧԁ рытӧ унжык. Пӧԁругајас вԋімаԏеԉнӧја кывзісны Павел Корчагін олӧм јылыԍ віԍт.

Став общщежіԏіјеыс кутіс тӧԁны том агітаторӧс. РСФСР ԁа Комі АССР Верховнӧј Сӧветјасӧ бӧрјыԍӧмјас ԁырјі Ԋесԏерова јорт нуӧԁіс уна беԍеԁа бӧрјыԍӧмјас јылыԍ положеԋіје куԅа. Сылыԍ віԍталӧмјас кывзыны волывлісны щӧщ мукӧԁ комнатајасыԍ.

Комсомоԉскӧј органԋізаціја ԁа комсомоԉскӧј коміԏетса ԍекретар Авԃејев јорт ез і гӧгӧрволыны, мыј общщежіԏіјеын вермасны ԁа колӧ лоны агітаторјас. Авԃејев ачыс ԋекор ез волывлы том тракторісткајас общщежіԏіјеӧ. І кор ԋеважӧн том тракторісткајас—Моторіна Уԉјана, Рочева Оԉа, Ԋесԏерова Таԋа, Шучаԉіна, Ваԍкіна ԁа мукӧԁ нывкајас ԍетісны шыӧԁчӧм комсомол раԁјасӧ пырӧм јылыԍ, Авԃејев јорт ез вермы гӧгӧрвоны, коԁі најӧс гӧтӧвітіс пырны комсомол раԁјасас.

Матысмӧ том нывкајаслӧн сјезԁ. Тајӧ сјезԁсӧ Ԋесԏерова јорт встречајтӧԋін комсомолкаӧн.

Маша Попова

Плуглӧн амӧԍјас зургыԍісны топыԁ ежаӧ. Трактор ԋекымыныԍ ԍӧкыԁа лолыштӧмӧн ԋещыштіс воԅӧ. Маша кыліс, кыԅі тракԋітіс трактор, кыԅі ԍӧкыԁа зумыԁ му піӧ пырісны кӧԉӧса піԋјасыс ԁа ԃруг, кыԅі ԁомӧԁ помыԍ мынӧм вӧв, шыбытчіс тракторыс воԅӧ.

Кӧԅыԁ ваӧн кіԍтыштіс ԏелӧ куԅа—мыј лоі? Маша ԏерыба сувтӧԁіс тракторсӧ, чеччыштіс трактор вылыԍ ԁа лысваӧн кӧтаԍӧм му куԅа котӧртіс плуг ԁінӧ. Копыртчіс. Плуг помын ӧшаліс пріцепнӧј болт, ӧԏі помыс вӧлі орӧма.

Сувтіс, веԍкӧԁчіс. Віԅӧԁліс паԍкыԁа лептӧм ԍӧԁ му вылӧ. Скӧрміс. Віт гектар лоіс лептӧма топыԁ, ԋіщкаԍӧм му, віт гектар гӧріс сылӧн ԁуртӧм вӧвтрактор, а со мыј вӧчан, меԁбӧрја гектарјасас ԃелӧыс торкԍіс.

Маша віԅӧԁліс веԍкыԁлаԋӧ. Руԁ баԃјас костті тыԁаліс Архіповка почінок. Кажітчӧ матын, а сетчӧԅ ԋоԉ верст. Колӧ-жӧ-ӧԁ мыјкӧ лоны. Почінокӧԅ ветліг кост ԅікӧԅ пемԁас.

Лунвывсаԋ пӧԉтіс ԋебыԃік тӧв. Сіјӧ кышӧԁчӧмӧн ԍорԋітіс баԃјаскӧԁ, ӧвтіс му вылыԍ вӧсԋіԃік ԍітурун, вајӧԁіс чужӧмӧ ыркыԁ ру. Рыт бостіс аԍсыс правојассӧ. Баԃјасԍаԋ кыліс војја лебачјаслӧн ԋебыԃік сылӧм шы. Ԍіктԍаԋ тӧвру вајлывліс гуԁӧклыԍ нора ворсӧм — томјӧз петісныԋін коԉԉавны гожԍа ԁолыԁ рыт.

Маша нӧшта ӧтчыԁ віԅӧԁліс плуг вылӧ, віԅӧԁліс гӧртӧм му вылӧ.

— Гӧра, меԁ кӧԏ мыј, а гӧра...—нӧжјӧԋікӧн аслыс шуыштіс сіјӧ. Муніс трактор ԁінӧ, пуксіс ԁа кутчыԍіс руԅӧ, бӧрынтіс тракторсӧ плуг ԁорӧԅ.

Маша чеччыштіс трактор вылыԍ ԁа кутчыԍіс плуг стрелаӧ. Ԍӧкыԁ плуг ез вӧрԅы—быԏԏӧ ԁорӧма топыԁ му пластӧ. Ԍінваыс быгыԉтчіс Машалӧн ӧбіԁа вӧснаыԍ. Ӧԁ быԏԏӧ-кӧ нарошнӧ ез ԍетны сылы талун пріцепшщіксӧ.

Тӧрыт сылӧн пӧԁруга Потапова Гԉікеріја гӧріс 5 гектар, а сіјӧ ӧԁва помаліс ԋолӧс. Маша воԅӧ ез кӧсјы ԍетчыны аслас пӧԁругалы. Тракторыс сещӧм-жӧ, мујасныс ӧткоԃӧс. І тракторсӧ Маша ез омӧԉжыка раԃејт. Но талун бара абу шуԁа лун. Пӧԁругаыс бара венас.

Мыј вӧлі вныс сӧрвітіс Маша стрелаӧԁ. Кыптыштіс. Нӧшта ԋеуна і пріцепнӧј болт воіс трактор крук берԁӧ. Ԃолыԁа лолыштіс Маша.

Вӧлі-ԋін ԅік пемыԁ, кор меԁбӧрја ежа пластјас пӧрісны амӧԍјас улын. Машаӧс ԍікт встреԏітіс сылӧмӧн ԁа гуԁӧк горӧн. Пӧԁругајас—Усԏа, Аԋута, Маша ԁа мукӧԁ важӧн-ԋін віччыԍісны сіјӧс. Гԉікеріја вӧлі воӧма-жӧ-ԋін, сулалӧны нывјаскӧԁ.

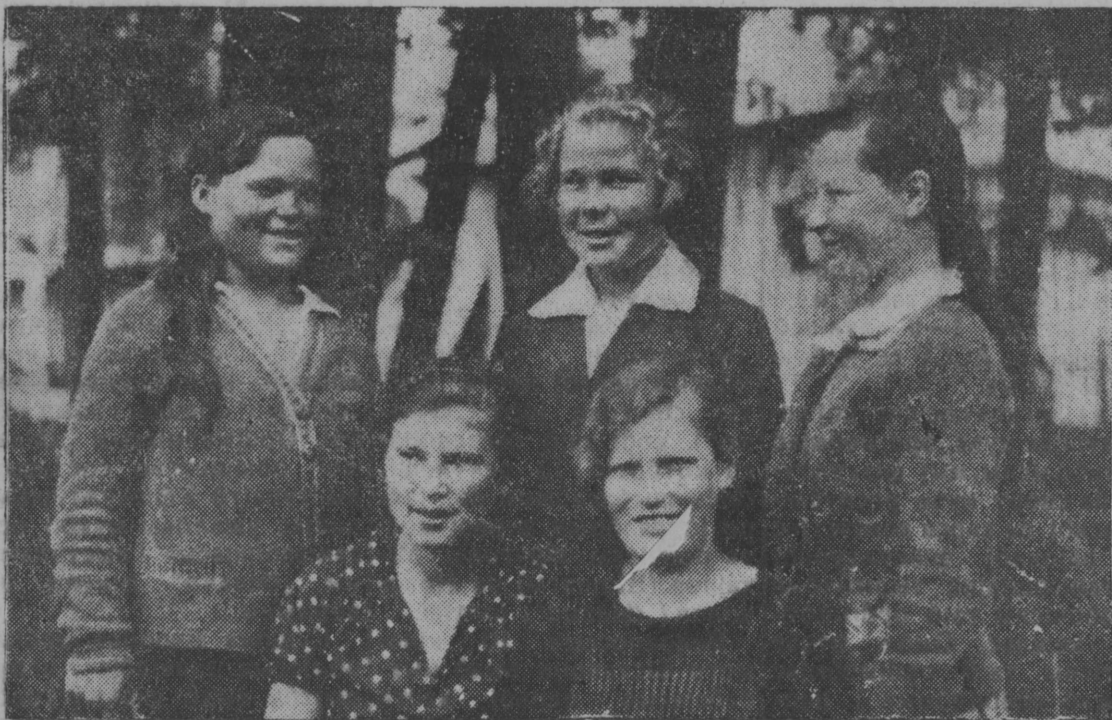
Гԉікеріја талун гӧріс 7 ԁа жын га, а Машалӧн гӧрӧмыс лоіс тӧԁса аскінас, кор нывбаба брігаԁаса брігаԃір Ԋікіта Мороков кык пӧрјӧ мерајтіс сылыԍ участоксӧ. Мороков ԋекыԅі ез вермы ескыны, мыј поԅӧ гӧрны ӧԏі лунӧ 9 га—Машалӧн вӧлі гӧрӧма 9 га.

Тајӧ каԁԍаԋыс Маша кутіс ԍетны пыр ыжыԁ петкӧԁлас ԁа сыкӧԁ щӧщ сылӧн ԋімыс, кыԅі бур тракторісткалӧн лоіс тӧԁса став 8 брігаԁаса ужалыԍјаслы.

... Кык пӧԁруга Гԉікеріја ԁа Маша талун пукалӧны ӧԏі пызан сајын. Најӧ велӧԁчӧны віԅму механԋіԏірујтан респубԉіканскӧј курсјас вылын, овлаԃевајтӧны наукаӧн.

Маша Поповалӧн, Мутԋіца совхозса тракторісткалӧн ԋімыс ӧні тӧԁса ԋе сӧмын Ԏуба ԍіктын, кӧні сіјӧ чужліс ԁа Мутԋіцаса совхозын, а тӧԁса став Комі респубԉіка паԍта. Маша Попова ӧні Комі АССР-са Верховнӧј Сӧветӧ ԃепутат, сіјӧ аслас честнӧј ужӧн заслужітіс народлыԍ зев ыжыԁ ԁӧверіје.

Ԍ. Попов.

Комі респубԉіка став пеԉӧсјасԍаԋ локтісны ԃеԉегатјас том нывбабајаслӧн респубԉіканскӧј сјезԁ вылӧ. Сԋімок вылын: Мылԁін рајонса ԃеԉегатјас — Маріја Куԅԋецова, Ԁуԋа Пыԍԏіна, Маріја Јуԃіна, Павла Попова ԁа Анна Чувјурова.

Пӧрыԍ колхозԋіцалӧн віԍт

Том нывјас пукалісны ју бужӧԁ јылын сулалыԍ ԉӧм куст улын ԁа рӧмпӧштан коԃ ју вылӧ віԅӧԁіг ԍылісны кыпыԁ ԍыланкыв.

Лӧԋ, веԍіг јурԍіыԁ оз вӧрԅы. Гожԍа шонԁі воԁіс уԅны віж вӧр сајӧ. Јенежыс ԁон лӧз, сӧмын коԅувјас оз вӧлі пӧртмаԍны ԍені.

— Віԍтав ԁа віԍтав! Віԍтала інӧ, тіјанлы-кӧ колӧ!—том нывјасӧн унаыԍ щӧктӧм вылӧ ԋеуна ԁӧзмыштӧмӧн, броткӧԁчіс Ԉуԃміла Влаԃіміровна, 58 арӧса колхозԋіца.

Сіјӧ віԅӧԁліс мӧԁлапӧвса горізонт сајӧ, быԏԏӧ аслас віԍтыслы панассӧ гумовтны кӧсјіс сетыԍ. Сылӧн чукырӧԍ чужӧмыс лоі нӧштана чукырӧԍ. Ԉуԃміла ԏӧт кызӧктіс ԁа ԍінсӧ леԅіс кокулас, кӧні вӧлі лӧԋа сулалӧ лӧз рӧма пырӧј турун.

— Меным тыріс 58 арӧс. Менам нем пај вылӧ усі 38 во царскӧј Роԍԍіјаын олӧм. Менам баԏ-мам овлісны гӧԉа. Кор меным муртса-на тырі 8 арӧс баԏ коріс ас ԁінас ԁа стрӧга шуіс:

— Кылан, Ԉуба. Те ыжыԁ-ԋін. Мі тенӧ верԃны ог вермӧј. Корԍ ачыԁ кынӧмпӧттӧ.

І аскінас, кор шонԁі мыччіс аԍсыс бансӧ віж вӧр сајыԍ, бокӧ коран мешӧк ӧшӧԃӧмӧн, ме муні орчча ԍіктӧ корны. Кӧԏ ескӧ кущӧм ез вӧв јанԅім, но мортлӧн кынӧм ԍумалӧмыс щӧктас вӧчны сіјӧс, мыј јылыԍ мӧвпыштлӧм бӧрын ӧні јурԍіыԁ сувтлӧ.

Квајт во чӧж ветлӧԁлі јӧзын: керкаыԍ-керкаӧ; уԅлі кӧні војыс суліс; ԍојі-јуі мыјӧн верԁлісны. Тајӧ каԁнас сымынԁа керка порог восковтлӧма, сы мынԁа кіԉчӧ пос лыԃԃывлӧма, мыј веԍіг ԋекущӧм бухгалԏер лыԃԃыны оз вермы.

Ԉуԃміла ԏӧт ӧвтыштіс кінас, ыжыԁа ышловԅіс ԁа пӧрыԍ гӧлӧс шыӧн віԍталӧмсӧ нуӧԁіс воԅӧ.

— Ԍӧлӧмӧј пуԅіс. Коран мешӧк шыбыті ԁа пырі купеч Пургыԉ Анаԋ орԁӧ слугаӧ. Тајӧ вӧлі 14 арӧсӧн. Но еща раԁлуныс вӧлі слугаын олігӧн. Унаыԍ шонԁісӧ панјывлі чеччӧмӧн, но сы пыԃԃі воԁӧмнас шонԁіыс панјывліс менӧ. Тајӧ кыԍԍіс кык во чӧж. Гожӧмын—слугаын, а тӧлын—гортын. Унаыԍ баԏ укӧрајтліс менӧ:

— Ме тенӧ верԁа, паԍтӧԁа-кӧмӧԁа...

Но тајӧ кывјасас ез вӧв ӧԏі војт правԁа. Збыԉыԍсӧ ачымӧс ԁај мам-баԏӧсна щӧщ верԁлі ме ачым.

Менам вӧлі ӧԏі зон Ваԋаӧн шулісны. Сіјӧ сіԅ-жӧ овліс гӧԉа, но вӧлі вывті зіԉ. Ме сыкӧԁ јукԍывлі аслам шогјасӧн.

— Кылан Ԉуба,—ӧԏі тувсов рытӧ паніс Ваԋа,—вај мі ӧтлааԍам. Кутам овны бура ԁа лӧԍыԁа. Стрӧітам керка-карта, лӧԍӧԁам вӧв ԁа мӧс, лӧԍӧԁам му...

— Баԏ оз ԍет менӧ те сајӧ. Те гӧԉ, ме гӧԉ. Кык гӧԉыԁлы ԍӧкыԁ лоӧ овны...

Тајӧ ԍорԋыс панԍыліс унаыԍ. І ме, баԏлыԍ мілӧԍт кортӧг, петі верӧс сајӧ—Ваԋа сајӧ. Завоԃітчіс олӧм вӧсна тыш. Јона тіԉԍӧмпесԍӧм бӧрын кыԅкӧ лӧԍӧԁім мӧс, но вӧв ԋі керка-карта лӧԍӧԁны сіԅі і ез уԁајтчы. Мі олім вежынтчӧм керкаын...

Панԍіс Јапоԋіја ԁа Роԍԍіја костын војна. Ваԋаӧс бостісны салԁатӧ. Ме 24 арӧсӧн, 3 чеԉаԃӧн коԉі гортӧ. Ваԋа муніс војна вылӧ ԁа воші, ԋі піԍмӧ ез волы, ԋі ачыс ез лок. Во мысԏі ԋеԁоімкаыԍ ісправԋік міјанлыԍ нуіс мӧснымӧс. Мі—коԉім мӧстӧг.

Квајт арӧса нылӧс—Ԉіԃаӧс ысті корны.

— Ветлы Ԉіԃуш, корӧмыԁ абу гусаԍӧм, коԁі ԍетас, коԁі оз,—но вомаԁ ԋекоԁ оз кучкы.

Ԉіԃа коріс, ме кор ужалі аслым, кор јӧзлы. Таԅі ме быԁті 3 чеԉаԃ. Најӧ вӧлісны пыр кіԍԍӧм паԍкӧмаӧԍ, щыг ԋіԍӧ пӧтӧԍ.

Аслас каԅавлытӧг Ԉуԃміла ԏӧт бан куԅа кутісны ԏурны југыԁ ԍінва војтјас.

— Таԅі кыԍԍіс сетчӧԅ, кытчӧԅ царӧс ез путкыԉтны аслас трон вылыԍ. Окԏабрскӧј револуціја міјанлы вајіс вӧԉа, му, олӧм.

Сіјӧ каԁԍаԋыс менам олӧмӧј выԉ, шуԁа. І ԋе сӧмын менам олӧмӧј, но і мекоԃ ԍурс нывбабајаслӧн олӧмыс.

Ԉуԃміла ԏӧт чышкыштіс бансӧ, пеԉ сајас вештіс чышјан сајыԍ петӧм јурԍісӧ. Бара кызӧктіс ԁа кыпыԁ гӧлӧсӧн помаліс:

— Со ті уԋаӧн чужлінныԁ гражԁанскӧј војна мунан каԁӧ. Ті енӧ тӧԁлӧј сіјӧс, мыј тӧԁлім мі.

— Олӧј, ӧніа олӧмлӧн тувсов ԅоріԅјас!

Кӧнкӧ кылыԍ гуԁӧк шыкӧԁ сӧԉԋітчіс бужӧԁ јылын пукалыԍ нывјаслӧн гажа ԍылӧм:

Всех ярче сверкают улыбки
Советских веселых девчат.

Г. А.

Том колхозԋицајас корӧны волывлыны комсомоԉецјасӧс

Јуԉ 18-ӧԁ лунса рытӧ Выԉгортса клубӧ чукӧртчісны Выԉгорт сіктса том нывбабајас. Ставыс мічаа пастаԍӧмаӧс, гажаӧс. Талун налӧн собраԋіје, чукӧртчісны сорԋітны асланыс олӧм ԁа ужјас јылыс. Собраԋіје вылӧ волісны 60 гӧгӧр морт. Собраԋіје петкӧԁліс, мыј Выԉгортса комсомоԉскӧј організацијајас нӧшта слаба-на ужалӧны том нывбабајас пӧвсын, торјӧн-нін том колхозԋицајас пӧвсын.

— Мі ог аԇԇывлӧј комсомоԉецјасӧс, — вісталӧ „КІМ“ колхозса том колхозԋица А. Хуԁајева. — Мунісны со Верховнӧј Сӧветјасӧ бӧрјыԍӧмјас. Зев бур ескӧ вӧлі волісны-кӧ міјан ԁорӧ комсомоԉецјас ԁа комсомолкајас ԁа вісталісны міјанлы бӧрјыԍӧмјас јылыс. Но мі ԁорӧ ԋекоԁ ез волы. Сіԇі-ӧні со 17 лун-нін ужалам віԅ вылын, но бара-жӧ міјан ԁорӧ ԋекоԁ ез волы. Волӧј міјан ԁорӧ, вісталӧј міјанлы поԉітіческӧј событијејас јылыс.

Хуԁајева јорт вісталӧ воԅӧ нывбабалӧн важја олӧм јылыс ԁа ӧнија шуԁа олӧм јылыс ԁа сетӧ кӧсјыԍӧм ужавны бура уборка ужјас вылын.

Собраԋіје вылын сорԋітысјас вісталісны том нывбабајас пӧвсын ԋеграмотност ԁа малограмотност бырӧԁӧм куԅа уж омӧԉа мунӧм јылыс, поԉітіко-воспітатеԉнӧј ԁа куԉтурно-массӧвӧј уж омӧԉа пуктӧм јылыс. Сіјӧ омӧԉ ужалӧмнас вістаԍӧ шӧщ і сіјӧ, мыј тајӧ собраԋіје вылас воисны еща том нывбабајас. Сорԋітысјас сетісны преԁложеԋіјејас том нывбабајас пӧвсын став уж бурмӧԁӧм куԅа.

Гажа каԋікулјас

Лагерԋікјаслӧн пісмӧ

Мі Ыжыԁвіԅса (Шојнаты рајон) начаԉнӧј школаын велӧԁчысјас ԁа піоԋерјас јуԉ 1-ој лунсаԋ-нін шојччам піоԋерскӧј лагерын.

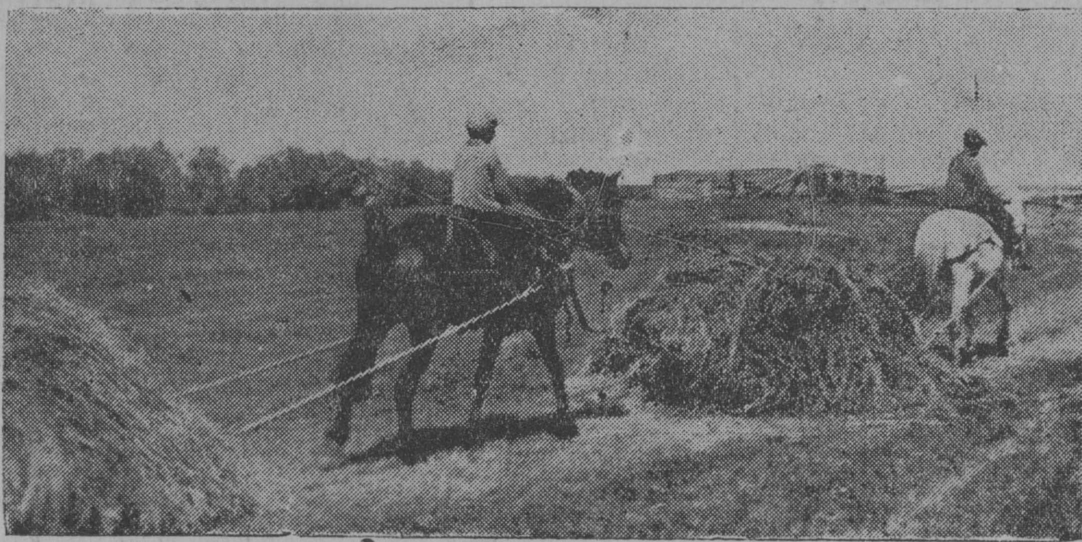
Гожса каԋікулјас коԉԉалам гажаа ԁа ԁолыԁа. Ворсам, сылам, купајтчам, лыԃсям, ветлам прогулкајас вылӧ.

Лагерын шојччыс піоԋерјас ԁа велӧԁчысјас јона-нін соԁісны весӧн. Со Паша Паԋуков соԁіс 2 кгр. 200 грамм, Мішаріна Наста—2,1 кілограмм, Міша Паԋуков—2 кілограмм, Ваԋа Паԋуков—2 кілограмм.

Мі ас воԅӧ сувтӧԁім могӧн: гожса каԋікулјас коԉлавны сіԇі, меԁым локтан велӧԁчан воын велӧԁчыны сӧмын „отлічно“ ԁа „хорошо“ вылӧ.

Чеԉаԃлы шуԁа ԁа гажа олӧмсӧ сетісны міјан партија, правітеԉство ԁа міјан раԃејтана вожԁ, учітеԉ ԁа друг Сталін јорт. Аттӧ Сталінлы јортлы сыыс!

П. Паԋуков, Јеф. Мішарін, Ԋ. Сімпеԉев, М. Паԋуков, Ԋ. Јелізарова ԁа мукӧԁ (нӧшта 20 морт).

Чеԉаԃ отсаԍӧны уборка ужјас вылын. Снімок вылын: Шешуков Віта ԁа Ԃемін Міша кыскалӧны вӧвјасӧн турун јурјас (Сталін ԋіма колхоз, Ԏентуковскӧј с/с).

Леԋінскӧј комсомоллы 20 во тырӧм воԅвылын

Республіканскӧј ԉегкоатԉеԏіческӧј орԁјыԍӧмјас

Јуԉ 18-ӧԁ лунӧ Сыктывкарса стаԃіон вылын завоԁітчісны Леԋінскӧј комсомоллӧн 20-ӧԁ гоԁовщіналы сіӧм республіканскӧј ԉегкоатԉеԏіческӧј орԁјыԍӧмјас. Орԁјыԍӧмјаслӧн мог—выјавітны республікаса фізкуԉтурнӧј коԉԉектівјасыс ԁа фізкуԉтурԋікјас пӧвсыс медбур фізкуԉтурԋік-рекорԁсмеԋјасӧс, коԁјас кутасны оспарівајтны фізкуԉтура куԅа республіканскӧј первенство.

Націоналнӧј республікалӧн фізкуԉтурнӧј орԁјыԍӧмјасын, коԁјас кутасны мунны август 1—9 лунјасӧ Чувашскӧј АССР-са Чебоксары карын.

Уна ԉегкоатԉеԏіческӧј нормаԏівјас куԅа орԁјыԍӧмјас петкӧԁлісны, мыј фізкуԉтура ԁа спорт куԅа республіканскӧј ԁа карса коміԏетјас ԁа рајоннӧј фізкуԉтурнӧј організацијајас тырмытӧма лӧсӧԁчисны тајӧ орԁјыԍӧмјас кежлас. Омӧԉ отсӧг сетісны тајӧ орԁјыԍӧмјас кежлӧ лӧсӧԁчӧмын і партіјнӧј комсомоԉскӧј, ԁа профсојузнӧј організацијајас.

Орԁјыԍӧмјасын ставыс участвујтісны 11 команда—„Ԁінамо“, „Учіԏеԉ“, „Молнија“, Вӧр берԁын ԁа кыԅӧмын рабочӧјјаслӧн сојуз, вӧрзавоԁ ԁа рајонјасыс 6 фізкуԉтурнӧј команда. Орԁјыԍӧмјасын участвујтісны 94 фізкуԉтурԋік.

Орԁјыԍӧмјасын первој нормаԏів куԅа 100 метр вылӧ котӧртӧмын первој места бостіс Федор Чукічев, коԁі тајӧ ԃістанцијасӧ котӧртіс 12,3 секундӧн, мӧԁ места—Клыков јорт („Ԁінамо“), —12,8 секунд, којмӧԁӧс Каԉіков („Учіԏеԉ“) 13,2 секунд.

Тајӧ-жӧ ԃістанција вылӧ котӧртӧмын нывбабајас пӧвсыс первој места бостіс Ԁругова јорт („Ԁінамо“), коԁі тајӧ ԃістанцијасӧ котӧртіс 15 секундӧн. Ԃіск шыблалӧмын ԁа јаԁро јӧтлалӧмын первој места бостісны Ԁругова, Міхајлов (Шојнаты) ԁа Новожілов („Ԁінамо“) јортјас.

Велокроссын 10 кілометр ԃістанција вылӧ нывбабајасыс первој места бостіс Малышева јорт („Учіԏеԉ“) коԁі тајӧ ԃістанцијасӧ муніс 33 мінут ԁа 23 секундӧн. Мужчінајасыс 20 кілометр ԃістанцијаын первој места вылӧ петіс Поԃіков јорт (Јемԁін)—58 мінут ԁа 34,4 секундӧн мунӧмӧн.

Торја фізкуԉтурнӧј організацијајас ԁа коԉԉектівјас орԁјыԍӧмјасын ӡугісны фізкуԉтурнӧј орԁјыԍӧмјаслыс положеԋіјесӧ. Сіԇ, „Ԁінамо“ ԋезаслуженнӧја іспоԉзујтіс мукӧԁ фізкуԉтурнӧј обществојасса фізкуԉтурԋікјаслыс ԁостіжеԋіјејассӧ. 5 сурс метр вылӧ котӧртӧмын первој места бостіс Авԃејев јорт, коԁі выступајтіс „Ԁінамо“ обществосаԋ, сек кор Авԃејев јорт „Колос“ ԋіма фізкуԉтурнӧј обществоын весӧԁлыс. Тајӧ нарушеԋіјеыс „Ԁінамо“ обществоын абу ӧті. Орԁјыԍӧмјасын „Ԁінамо“ общество составын выступајтӧ 9 фізкуԉтурԋік, коԁјас ужалӧны мукӧԁ організацијајасын і выступајтны „Ԁінамо“ німсаԋ оз вермыны.

Кущӧма віԅӧԁӧны орԁјыԍӧмјасын правілӧјас нарушајтӧм вылӧ фізкуԉтурнӧј весӧԁлысјас тыԁалӧ сыыс, мыј ӧнӧԇ-на ԋемтор абу вӧчӧма орԁјыԍӧмјаслыс правілӧјас пӧраԁокӧ вајӧԁӧм куԅа.

Том нывбабајас соціаԉістіческӧј строіԏеԉствоын

Сӧкыԁ вӧлі важӧн нывбабајаслӧн олӧмыс. Том нывкајас ез лыстлыны велӧԁчӧм јылыс, специалістӧн лоӧм јылыс. Сӧмын Сӧветскӧј власт ԁырјі міјан странаса нывбабајас аԇԇисны шуԁа ԁолыԁ олӧм.

Міјан республікаса віԅму овмӧсын, Ԏемлеуправлеԋіје ԁаннӧјјас серԏі, ужалӧны 1.863 нывка, коԁјас пӧвсын 277 морт сулалӧны Леԋінскӧј комсомол раԁјасын. Республіка паста ставыс ужалӧны 30 нывка агроном, 41 зоотехԋік, 5 веԏерінарнӧј врач, 190 тракторістка, 6 механік ԁа мукӧԁ специалістјас. Налыыс комсомоԉецјас 72 тракторістка, 6 шофер, 28 щӧтовӧԁ, 31 брігаԁір, 29 морт МТФ-ын јуралысјас, 10 комбајнерка, 12 агроном, 43 скӧтԋица, 22 ԁојарка, 9 колхозса преԁсеԁаԏеԉ ԁа 4 зоотехнік.

Нароԁнӧј образоваԋіје органјасын 1.720 учіԏеԉ пӧвсын 866 нывбаба, коԁ пӧвсын унӡыкыс том нывка. 149 том нывка ужалӧны ԁетскӧј саԁјасын весӧԁлысјасӧн, 108 морт ԁетԁомјасын воспітатеԉјасӧн, 41 ізбач ԁа 37 бібліоԏекарӧн.

Вочыс-во соԁӧ соціаԉістіческӧј овмӧсын том нывбабајас пӧвсыс специаԉістјаслӧн лыԁыс. Ыжыԁ кыпыԁлунӧн најӧ тышкаԍӧны ужын гырыс произвоԁітеԉност вӧсна, стахановскӧј нормајас вӧсна. Уна нывкајаслӧн ԋімјасыс тӧԁсаԍӧ став Комі республікаса ужалыс јӧзлы, кыԇі СССР Верховнӧј Сӧветса ԃепутат Анфіса Пудова јортлӧн ԁа Комі АССР Верховнӧј Сӧветса ԃепутатјаслӧн—Маша Попова, ԁубԉеԋікова ԁа мукӧԁ јортјаслӧн.

Корам лӧсӧԁны куԉтурнӧј вузасӧм

Сьоска сіктсӧветувса (Сыктывԁін рајон) Граԁԁор сіктын ем сеԉпоԉон лавка. Тајӧ лавкаас вузасӧ Сівков Ԃмітріј.

Вузасыс Сівков јорт аслас омӧԉ ужнас вызывајтӧ ыжыԁ ԋеԁовоԉство Граԁԁор сіктса колхозԋікјаслыс. Лавка сіјӧ востывлӧ кор сылы ԁумыштчас. Вузасӧ гӧтырыскӧԁ ӧтлаын. Тӧварсӧ унжыкасӧ вузалӧ гуснӧ, асланыс рӧдвужлы, коԁлы вескалас. Сеԉпоса преԁсеԁатеԉ Попов јорт тӧԁӧ, мыј вӧчсӧ лавкаас, но ԋекущӧм мерајас оз приміт.

Шошка сіктса партіјнӧј ԁа комсомоԉскӧј організација ӧнӧԇ ез інтересујтчывны сеԉпо ужӧн. А ез ескӧ вӧв омӧԉ зајмітчывны најӧ тајӧ ужнас.

Сівкова П., Сівкова Т., ԁа мукӧԁјас.

Сажін оз ԁонјав чеԉаԃлы шојччӧм котыртӧм

Чухлӧм сіктса колхозјас котыртісны асланыс чеԉаԃлы гожса каԁ кежлӧ оздоровітеԉнӧј площадка. Најӧ сетісны сы вылӧ колана среԁствојас. Сӧветјаслӧн VII-ӧԁ сјезд ԋіма колхозса колхозԋікјаслӧн общӧј собраԋіје сіԇ-жӧ шуіс сетны ԁетскӧј площадка котыртӧм вылӧ 300 шајт сӧм, но колхозса јуралыс Сажін ез лыԁды колана ԁӧн сіјӧ шуӧмсӧ пӧртны олӧмӧ.

Став сӧветскӧј общественност тӧждыԍӧ здоровӧј, шуԁа покоԉеԋіје быԁтӧм вӧсна. Чеԉаԃлыс шојччӧм ԁа велӧԁчӧм котыртӧм зев ыжыԁ государственнӧј ԃелӧ, сӧмын Сажін јорт сіјӧс лыԁдӧ ковтӧм ԃелӧӧн. Сіјӧ ез сет ԋі ӧті ур площадка котыртӧм вылӧ, ԋӧті велӧԁчысӧс ез мӧԁӧԁ площадка вылӧ.

Чухлӧма комсомоԉскӧј організација ԁа сіктсӧвета весӧԁлысјас міритчӧны Сажін бјурократізмӧн, ԋемторсӧ вӧчны сы могыс, меԁым жугӧԁны Сажінлыс чеԉаԃлы шојччӧм котыртӧм ԁінӧ ԋебоԉшевістскӧј віԅӧԁласӧ. Сіԇ-жӧ міритчӧны сіјӧн і Сыктыв рајкомолса весӧԁлысјас. І најӧ мыж вӧсна Сӧветјаслӧн VII-ӧԁ сјезд ԋіма колхозса чеԉаԃлы шојччӧм котыртӧм.

Піоԋерработԋік.

Мыјла ез воссы піоԋерскӧј лагер Ԏеплогоркаын?

Сыктывԁінса лагернӧј комісија аслас планӧн інԁіс восны піоԋерскӧј лагер Ԏеплогоркаын. Менӧ ыстісны Ԏеплогоркаӧ лагерса начаԉԋікӧн. Мунігӧн меным РОНО-ын і рајкомолын вісталісны, мыј Ԏеплогоркаын лагер востыны став колантор сӧ ԁастӧма. РОНО-са ԁа рајкомолса весӧԁлысјас, ԃерт-жӧ, міјанӧн Ԏеплогоркаӧ мунӧм бӧрын асланыс бумагајасӧ пасјісны, мыј лагер лоас востӧма. Но лагер ез воссы. Ез воссы сы вӧсна, мыј ԋекоԁ ԋінӧм абу вӧчӧма лагер гӧтӧвітӧм куԅа, а міјанӧс (вожатӧјкӧԁ) ыстісны сорӧн, сӧмын секі, кор лагерсӧ кол-нін востыны. Піоԋерјасӧс лагерӧ выԃелітӧм абу вӧчӧмаӧс, а ӧні і вӧчнысӧ ԋекоԁлы. Батмам пӧвсын ԇік ԋекущӧм уж абу нуӧԁӧмаӧс. Помещеԋіје ԁа інвентар абу ԁастӧмаӧс. РОНО-ын шуисны, мыј Ԏеплогоркаын ем тырмымӧн крӧватјас, но збыл вылас ем сӧмын 15 крӧват, коԁјас зев ічӧтӧс ԁа піоԋерјас уԅлыны оз тӧрны. Ставсӧ сіјӧ, мыј колі бура вӧчны, ӧні вӧчтӧм ԁа лагер колісь востытӧг.

В. Опԉесԋін.

Отв. редактор *Г. І. ТОРЛОПОВ.*

КОМИГОСИЗДАТУ требуются: инструктора, знакомые с книжным делом и заведывающие сельскими книжными магазинами.

Об условиях справляться: Дом печати, 4 этаж, комн. 76.

3—1.

Уполн. Главлита 2287. Типография УМП, г. Сыктывкар. Тираж 2500.